

Informovanost veřejnosti o radioaktivitě a její možné zapojení do mapování a zvládání radiační havárie?

Monday 4 November 2024 13:30 (30 minutes)

V příspěvku je popsán problém dezinformace spojené s výskytem I-131 v ovzduší v roce 2017 cílené na českou veřejnost, a její dopad na obavy občanů. Tato událost inspirovala k hlubšímu výzkumu dezinformace v radiační ochraně i možnostem, jak bránit včas jejímu šíření. To zahrnuje jak pokročilou analýzu medií, tak otázku vzdělávání veřejnosti i nabídku možností vlastních občanských měření. Je popsán několikaletý vývoj a zkušenosti s občanským měřením, která se objevila ve větším rozsahu po havárii JE ve Fukušimě (detektory Safecast umožňující občanská měření vč. radiačního mapování terénu) i jejich postupné zavádění v České republice. Dále je popsán vývoj českého analogu SAFECASTU - monitoru CzechRad doplněného o další funkce (např. o měření I-131 ve štítné žláze) a diskutována otázka jeho přínosu z hlediska snížení obav z radiace v případě vlastních občanských „samoměření“, vliv zvýšení důvěry ve státní instituce, na zvládání paniky. Důležitou je otázka efektivní distribuce těchto monitorů (vyrobených v počtu 1000 ks) v České republice, zejména výběr vhodných cílových skupin (školy, dobrovolní hasiči apod.) a jejich možná spolupráce se samosprávou nebo státní správou. Samostatným tématem je otázka vzdělávání zejména středoškolské mládeže formou projektových dnů na školách, využití vzdělávacích center (vědecko-technologických center pro mládež v některých krajských městech). Celé téma je součástí projektu ministerstva vnitra VJ01010116 „Centrum pro podporu obyvatelstva pro případ skutečného nebo domnělého vzniku mimořádných jaderných a radiačních událostí“, ve které spolupracují fyzici a specialisté radiační ochrany, s psychology, psychiatry a experty na krizovou komunikaci.

Authors: HŮLKA, Jiří (Státní ústav radiační ochrany, v.v.i.); FOJTÍKOVÁ, Ivana (Státní ústav radiační ochrany, v.v.i.); JANKOVEC, Michal (Státní ústav radiační ochrany, v.v.i.)

Presenter: HŮLKA, Jiří (Státní ústav radiační ochrany, v.v.i.)

Session Classification: Všeobecné aspekty radiační ochrany a vzdělávání

Track Classification: Všeobecné aspekty radiační ochrany a vzdělávání